

MARCI MARVLI
EPIGRAMMATA

M. Maruli ad Dominicū papalē in
 epigrammata priscorum commentarius.
 Quamvis in antiquitate mirū in vobis habi-
 osus. Domine christiane, multa mihi de
 literarū inscriptionibus & mirandis olim
 insculptis rigoribus, de quibus nō actū
 rebantur, nondū contentus potuisti
 insuperatā eandē illa & propriā plantis descip-
 ta tibi tradere. Quamvis ea res quod qui
 in eorum tū doctores, magis ut ab eis impo-
 ditur, ut pote cōstitutis magis, quod tra-
 uerit cognitione ostendenda, fūcōpōtū
 meo quod postulatus factū ē, in quod est
 at quod negōdica officio, in dōdica
 unctā tibi optimā de me mōdō dōdica
 Delige igitur quod de multis, eandē quod
 magis memorata digna iouletur. Cūc-
 ra om̄ persequi, vobis potius q̄ dōdica
 scriptoris offerat. Illuc magis q̄d dōdica
 ex scriptis videtur quibus, in dōdica
 unctā de fūcōpōtū, i epigrammata
 lectim, que ut auctōribus offerat dōdica
 nō pariter & inducitur dōdica solentur.
 Me hinc propositū est, nō nō dōdica ex-
 quistat, deceptū, ut dignū tū fūcōpōtū
 nūsculum tibi offerat. Mandata uerba

hæc me
 p̄p̄inquit
 conuenit

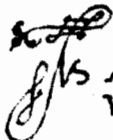
M. Maruli ad Dominicum Papalem in epigrammata priscorum commentarius
 Bodleian Library, Oxford, Ms. Add. A. 25, fol. I.
 With permission of the Bodleian Library.

SALONIS.

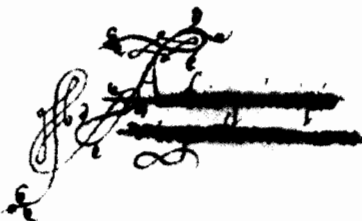
HACTENVS externa tibi interceptata sum.
 Dominice Papalis charissime, nunc maiorum
 nostrorum apertis monumentis que sepe
 tecum ꝑ Salonico videre præsertim quæ
 tuus passim in cetera spectatis & in
 patrij solij meæ quæta quondam gloria fuit
 mecum a reuoluntate regiam illud in-
 gemiscendo repetebam. Fuimus Troes, fuit
 Illius & ingens gloria Troicorum, nunc atla.
 Qualis enim quæta uerbis ista extiterit que
 in ceteris solo equata esse desit, non mo-
 liquit eius testamentum, uerum & ueteris his-
 toriarum scriptorum indicat autoritas. Nam &
 Strabo in suo geographico libro de Thracia
 temporum Salonis esse Mæat, ac de ipsa del-
 matibus, Edgum in quibus copulatis aduersus
 Romanos bella gessit. Plinius quoque secundus
 in ceteris Saloniam ab Iudæa cccxxij. m.
 passum. petat, tunc iura iurebus descriptis
 indicat. cccLxxij. de Thracia, quos ibi no-
 minati uerit. Inter eos autem Arabum
 memit, & Italos quondam populatores appel-
 lat. Præter hæc in Cæsaris commentariis ceteris
 legionibus, quod M. Octavius cum nauibus Salo-
 nis pueniret, ubi civitates Delmatibus reliquisq;

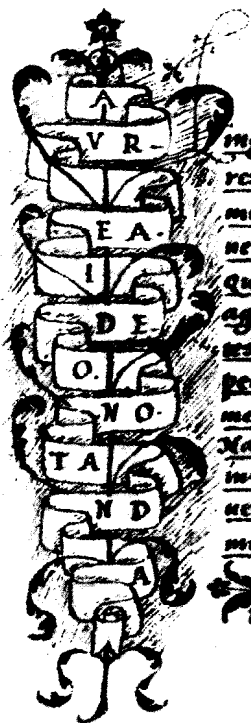

IHSVS

A. D. D. O. P. P.
 A R C I M A R V L I
 V I R I E R V D I
 T I S S I M I .
 I N
 P R I S C O R V M
 E P I G R A M M A T A
 C O M M E N T A
 R I V S

ROMANE

ingulacas igitur 7 garulas ducere uxores canere uiri huius exemplo, quam ne mors quidem coercere potuit ne leuiget, ne saltem mortua mortui mariti ossa in quiete sit) si tibi iam talis contigit quid ages? minus loquacem nulla ratione potes efficere, si linguam exemeris manibus pedibusq. loquatur. Vnicum tibi restat remedium precare deum ut surdus fias. Nam si etiam quocumq. locorum aufereris, insequi te illa non desista. Et quocumq. te uerteris post te tonabit furibunda contra nimas audacior contra uerba clamosior.

Trans Tyberim
Ad sancti Benedictum

I O V I .

. O . M .

† D O L I C H E N O . C .
F R O N T I N I V S N I G -
R I N V S L V C I V S P O -
S V I T A R E A M

Mos enim erat ut emeriti militiam et a labore soluti in templo Jouis offerrent

HILLYEI. QVIS PO
TVS AB HEREDEDA
BITVR OPIPARE
ADEBRIETATEM
CLAMOSIS EVANH
OF BACCHE,
ITA.

P. LEPIDVS BIBVL
VS HEREDEM
GRAVAT.

*Baccho Dionysio . P. Lepidum Bibulum . y .
S. L. P. i Publius Lepidus Bibulus no-
tum soluit legata pecunia, ea lege ut Bro-
mis et reliqua, Bacchi hac nomina vel
cognomina sunt.*

*Bachus ex semele filia Cadmi Jovis filius
ut Poeta fabulantur, Bacchus a Bakaevu
quod est in amo dicitur, vini enim inven-
torum fuisse aiunt, quo inebriati homines
fuisse consueverunt. Dionysius nomen cum
poetam est a Dias et Nysa urbe Egypti ubi
colebatur quasi Jovis nymus, Nyscus ab
eadem Egypti urbe vel a Nysa altero par-
tari colle ei sacro, Bromius a, Bpoma,
quod est consumms. Quia vinum interpretatur*

Bacchus

loci et tranquillum in secessu eorum. Ex-
 tate edificium eius Salonis proximum, quod
 maiores nostri post urbis euerione inco-
 lere ceperunt. nunc nostrum natale solenniter
 est, quod Spalatum appellant, sed et ipsa
 scilicet urbs atque in parte deintegrata, mu-
 rorum tamen ac turrium pulchritudine
 portuorumque assidue structurarum decore os-
 tendens qualia et illa fuerint, quae uel ue-
 luttate uel inimicorum iniuria defecerunt.
 Sicut adhuc Templum Ioui quondam sacrum
 nunc Domnio martyri dedicatum, ma-
 gnae turris instar rotunda speciosissima
 fuit, cuius murus (ut uides) quadrato
 lapide rethiculataque structura constat.
 octo columnis ingentibus intus fuit, quibus
 aliae insidentes minores, quarum quatuor
 e marmore porphyreae cum alijs ad testu-
 dinem usque recte eriguntur. Exterius ce-
 terum magnarum duarum et uiginti colu-
 narum peristylum habet, et id quidem Sma-
 dico marmor nobile. Porro ante templi
 limina uestibulumque ipsum atrium patet
 spatiosum columnis grandibus, et ipsum e-
 marmore phrygio dolatis circumseptis
 quibus arcus impositi fuleuntur, ita ut

Ne quis autem ulla unquam de causa sibi
ipsi manum inferendam putet Plato-
nis in Phedone sententia est nemini fas es-
sibi ipsi mortem consciscere. anima cui
deus omnium domini depositum esse in
corpore quam qui excluderit illo iniuc-
to graviter peccabit, Photinus quoque phi-
losophus, animam corporis passivibus
liberam exire oportet ait, quam qui
de corpore violenter excludit, libera
esse non patitur, aut enim metu, aut odio
id agit, et anima calum passionum sor-
dibus inquinat, quod si philosophis di-
vine legis ignavis hęc sententia sederit,
quanto magis Christianis deo cui servi-
unt id ipsum asserentę placere debetur.
Ait enim non occides, et si alios occide-
re uetamur, quanto magis nos ipsos?
longe autem satius est seruitutem, exilium,
proscriptionem, et quę alia aduersa in
uita pati, quam malis istis, quę temporaria
sunt euentis in malum æternum inci-
dere, et post corporis animaq; solutione,
ad inferos relegari. Diuini quippe mi-
dati preuaricatoribus talis proposita
est poena.

Plato.

Photinus

A

M A R C. M A R. E I V S D.
E P I G R A M M A T A.

D. Joanni Baptista de Mohino spalaci
Praetori.

✠ . B . H . ✠

Qui Christum profudit aqua Bapt. vocat.
Atq. eade noster nomina praetor habet.
A laer sanctum erat, fugtus nunc dicit alter.
Ergo ut nominib. super in laude porat.
I illis est merces carlam, speramus 2 idum
Consortem caeli participemq. fore.
Tale bonum capiet, cum terra liquerit olim
Sed iuvat et terras, ut colat ipse diu.

In Pamphagum
mulum

✠ . P o e t a m . ✠

A lea cenare cupiens cum pango^r uersus
Pamphag^{us} domus insis ad esse^r uens,
Ast ille offensa diro ructibus odore.
Conuersus capium partibus inde fugam
Laetius hinc pransus tenent ruocat fugaces
Sed nos sic pranso Pieris ulla fame.
Mite asis igitur condendi carmina cura
Tu en. ventrom Pamphage pasce tuum.

MARCI MARVLI
EPIGRAMMATA

BILJEŠKA O IZDANJU

Da je tekst Marulićevih pjesama u glasgowskom kodeksu posredovan uz višestruko, često i nepredvidljivo mijenjanje Marulićeva pravopisa, bilo je objašnjeno na stranicama koje prethode. No koliko je god za takvu opću tvrdnju dovoljan i letimičan pogled u rukopis, za konkretno rješenje u svakom pojedinačnom slučaju nije se lako odlučiti. Naoko najprirodniju Arhimedovu točku nude Marulićevi autografi. No oni tek neznatnim dijelom korespondiraju s tematikom glasgowskih pjesama; u većini slučajeva njihova precizna datacija nije moguća; najveći, i u pogledu ortografske prakse zacijelo najzanimljiviji među njima, autograf *Repertorija*, tek će u bliskoj budućnosti doživjeti *editio princeps*. No i kad bismo imali potpuno pouzdan dijakronijski uvid u Marulićeve pravopisne navike — a nećemo ga, na žalost, nikad imati — ni to ne bi bilo od prevelike pomoći, jer pjesme u glasgowskome kodeksu potječu iz golema raspona od pola stoljeća, pa bez pouzdana datiranja svake od njih ne bi bilo jasno koju rekonstruiranu Marulićevu normu na koju od njih treba primijeniti. Napokon, da bi priređivačeva malodušnost bila potpuna, Marulićevi nam autografi svjedoče da je u nekim slučajevima njegova pravopisna praksa promjenljiva ne samo od teksta do teksta, nego i unutar istoga teksta, ponekad, štoviše, i unutar istoga retka u tekstu. To naročito vrijedi za vlastita imena grčkoga podrijetla, kakvima pjesme u glasgowskom kodeksu uistinu obiluju, ali se na isti način postupa i s nekim vrlo običnim latinskim riječima. Tako ćemo u Marulićevim vlastoručnim tekstovima *promiscue* naći *Phoeton* i *Pheton*, i *Pyerides* i *Pierides*, i *cithara* i *cythara*, i *Narcys/s/us* i *Narcis/s/us*, i *foelix* i *felix* — da se zadržimo samo na nekoliko primjera koji neposredno utječu na uspostavljanje teksta glasgowskih pjesama.

Priređivač suočen s takvim nedostatkom oslonca mora se unaprijed pomiriti s tim da se ortografiji izgubljenih izvornika može tek djelomično približiti, a i s tim da postignuti stupanj bliskosti najvjerojatnije nikad neće moći provjeriti. Budući da sam držao da bi bilo besmisleno ići crtom najmanjega otpora priređujući kriptofaksimilsko izdanje koje bi samo ponavljalo sve pravopisne nelogičnosti predložka, odlučio sam se za dva radna načela:

1. kad sam god bio uvjeren da se može otkriti dominantna Marulićeve pravopisne prakse, dosljedno sam je primjenjivao, neovisno o tome koliko je u skladu s ortografskim normama klasičnih tekstova (npr. *ę* u dočecima prve deklinacije; *Dedalus, Eolus, Calisto, foemina, erruere, cathena, sydera*). Takva ujednačavanja nisam držao potrebnim registri-rati u bilješkama;
2. kad god nisam mogao ustanoviti uvjerljivu pretegu jednoga načina pisa-nja nad drugim, ili kad pojedinu grafiju u dostupnoj građi nisam mogao ni s čim usporediti, ostavljao sam stanje kakvo je u glasgowskome rukopisu, pa makar bila riječ o nedosljednosti unutar iste pjesme (usp. 30 /lemm./ *psalocitharistam*, 30.8 *cytharam*) ili, štoviše, unutar samo dvaju redova (usp. 61 /lemm./: *–martyre* i 61.2: *–martir*). I jedno i drugo može — iako, dakako, ne mora — reflektirati izvornu Marulićevu porabu (usp. za prvi slučaj *Repertorij 257v*; za drugi npr. *Repertorij 443, 444v*).

S obzirom na množinu i narav opisanih pisarskih pogrešaka u glasgowskom kodeksu nisam htio opterećivati aparat registriranjem banalnih intervencija, kao što su ispravke pojedinačnih krivo zabilježenih slova (npr. 21.6: *comparare* < *comperare*), dodavanje očevidno ispuštenih slova (npr. 24.2: *inuicta* < *i uicta*), rastavljanje krivo sastavljenih riječi (npr. 24.11 *in dubiis* < *indubiis*), uklanjanje ditografije (39.3: *auriferos* < *aauriferos*). Od toga sam odustajao kad bi god obavijest koja je na taj način uskraćena mogla biti tekstološki relevantna.

SIGLA

G = Codex Glasguensis (*Hunter 334*), saeculi XVI

T = Codex olim Tragurinus, nunc Iadrensis (*Varia Dalmatica 25290, ms. 617*), saeculi XVII, ex quo Iosephus Praga in lucem protulit epigrammata 3, 4, 27, 129; cf. »Poesie latine inedite di Marco Marulo da Spalato (1450–1524)«, *Archivio storico per la Damazia*, 11, (1936), vol. 21, fasc. 126, pagg. 213–221.

V = Marci Maruli *Dialogus de laudibus Herculis*, impressus Venetiis 1524, in quo inveniuntur epigrammata 23–25 (denuo edita a Milivoj Štrepel in disserta-tione »Marulićeve latinske pjesme«, *Građa za povijest književnosti hrvatske*, 2 /1899/, pagg. 13–42)

CIII v

1. *Domino Ioanni Baptistę de Molino
Spalati p̄tōri bene merito*

Qui Christum profudit aqua Baptista uocatur
 Atque eadem noster nomina p̄tōr habet.
 Alter sanctus erat, iustus nunc dicitur alter:
 Ergo ut nominibus, sunt ita laude pares.
 Illius est merces cęlum; speramus et istum 5
 Consortem cęli participemque fore.
 Tale bonum capiet, cum terram liquerit olim,
 Sed iuuat et terras ut colat ipse diu.

2. *In Pamphagum malum poetam*

Alia cenarat cupiens cum pangere uersus
 Pamphagus Aonias iussit adesse deas.
 Ast illę offensę diro ructantis odore
 Conuersis capiunt passibus inde fugam.
 Lautius hinc pransus tentat reuocare fugaces, 5
 Sed neque sic pranso Pieris ulla fauet.
 Mitte aliis igitur condendi carmina curam:
 Tu tantum uentrem, Pamphage, pasce tuum!

CIII

3. *In Periclem bona corporis sui iactantem*

Attollit nimium te gloria uana, Pericles,
 Quod celeri excurris plana per arua pede,
 Quodque palestritis luctandi uiribus obstas,
 Lumine quod sano queque minuta uides,
 Arrectaque leues quod colligis aure susurros, 5
 Nescit odor nares quod latuisse tuas.
 Cursu te superant tygres, te uiribus ursi,
 Plus oculis lynces, plus ualet aure lepus,

1.7. *terram* correxi: *terra* G

2. (in margine): *Pamphagus omnia qui comedit*

3. (in margine): *Pericles qui se gloriatur*

Quam tibi odorandi canibus uis insita maior:
 Naribus agnoscunt quo fera torsit iter. 10
 Quid te igitur magnum censes, insane Pericles,
 Gloria quum pecudum non sit habenda minor?

4. *In Marcum uxori odiosum*

Queris cur coniunx, quę te dilexerat olim,
 Nunc fugit et duris litibus exagitat?
 Verius haud possum quicquam tibi dicere, Marce:
 Dilexit iuuenem, nunc fugit illa senem. 5
 Omnibus hoc uitium est miseris odisse maritos,
 Eetas longa quibus languida membra facit.
 Vis tu pace frui, cum sit tibi candida barba,
 I procul atque alio uiuere disce loco!

CIII v

5. *Ad Triphonem Buchiam*

Qualis amor fratrum fuit olim Tyndaridarum,
 Qualis amor Thesei Pirithoique fuit,
 Qualiter ipse suum Pilades dilexit Orestem,
 Damonem Pithias qualiter ipse suum, 5
 Talis amor, Triphon, nostro sub pectore feruet,
 Concilians pariter me tibi teque mihi.
 Quos alios nobis poterit præferre uetustas,
 Istis si noster cedere nescit amor?
 Sum tuus atque tuus, dum præsens suppetit eetas
 Et dum nostra uigent corpora, semper ero. 10

6. *In patronum super carmine estimationem a clientulo petentem*

Lis mihi cum Crasso est, debes mihi plurima, Crasse,
 Sed plus patronus me petit inde meus.
 Ne plus persoluam quam te modo postulo, Crasse,
 Es mihi quod debes omne remitto tibi.

3.11. *Pericles* T: *periclis* G

6. (in lemmate) *super* scripsi: *supra* G

7. *Supra portam urbis Tragurine*

Hoc pretoris opus Pizamani conspicis, hospes,
 Dominico si uis noscere nomen erat.
 Queris qualis erat? Celebrarunt laudibus illum
 Cum patribus populus cum populoque patres.

CV

8. *Ad Bassum pedibus debilem*

Aeripedem ceruam posses prequerere cursu,
 Sed te loripedem, Basse, podagra facit.

9. *Ad eundem*

Mille facis passus et passum non facis unum.
 Basse, podagrosos res notat ista pedes.

10. *Ad eundem*

Tardigradum ne te pigeat, mi Basse! Memento
 Festinos homines casibus expositos
 Pernicesque solo collabi sepe caballos
 Et tardos firmis passibus ire boues.
 Ne cures igitur lentis te insistere plantis: 5
 Non ruere in terram sit tibi, Basse, satis!

11. *In Sabellum, Marci Maruli detractorem*

Longa, Sabelle, tuo dependet stiria naso:
 Non possum nasum ferre, Sabelle, tuum!
 Et pituita subest nigre foedissima lingue:
 Non possum linguam ferre, Sabelle, tuam!
 Emuncte naris sanusque, Sabelle, palato 5
 Cum fueris, superis sacrificabo deis.

CV v

12. *Epitaphium Leonardi Lauredani, inclyti Venetorum principis*

Hic sunt ossa ducis Leonardi condita, cuius
 Virtus sub uaria sorte probata fuit.
 Nam cum forte prius nunquam maiora pericla
 Contigerint, nunquam prospera fata magis,
 Illum nec tristis fregit fortuna nec alte 5
 Leta tulit: fortes res decet ista uiros.

13. *Epitaphium eiusdem*

Hic tumulata iacent Leonardi principis ossa,
 Qui Lauredano sanguine natus erat.
 Quam charus patribus, quam plebi gratus obisset,
 Testata est lachrymis utraque turba suis.
 Nam licet in centum uitam protenderit annos, 5
 Visus perpropere est omnibus ille mori.

14. *Epitaphium Ottomani, Turcarum imperatoris*

Cuius sensit Arar, cuius certamina Tygris,
 Horrendum cuius nomen uterque polus,
 Sub iuga qui terras, qui sub iuga miserat equor,
 Ottomanum paruus nunc tegit ecce lapis.
 Precipitat celeres humana potentia cursus 5
 Et cito dilapsis corrui illa rotis.

CVI

15. *Epitaphium Bernardine Pauonie*

Bernardina nitens morum formeque decore
 Hic recubat primo rapta puerperio.
 Primo igitur genito dans ultima basia dixit:
 »Viue diu, fili, non mihi: uiue patri!«

16. *Epitaphium Hieronymi de Lucaris Spalatensis*

Hieronymus tegor hic Lucarę gentis alumnus,
 Messe quaterdena iussus obire diem.
 Quid fortuna decens, quid florida profuit ętas?
 Quid mihi diuitię nobilitasque domus?
 Quidue pii fratres, uel quid fidissima coniunx, 5
 Aut quid multorum sepe probatus amor?
 Nulli mors parcit, rapit omnes, omnibus illa
 Iniicit armatas impietate manus.
 Flere tamen nostros prohibet sors altera casus
 Quę dedit amissis commoda plura bonis. 10
 Nam mea me uirtus superas euexit ad arces
 Illic ut uita iam meliore fruar.
 Dilige uirtutem quisquis cupis esse beatus:
 Mors super hanc solam non habet arbitrium.

17. *In Dominum Bartholomeum Aueroldum, episcopum Spalatensem*

Aspice dissimiles quam sint duo Bartholomei:
 Hic pellem Christo sustulit, ille dedit.

CVI v

18. *De Gallis et Hispanis inter se bellantibus*

Inter sese odiis nimio furore calentes
 Gallus et Hispanus bella cruenta gerunt.
 Infensus genti Maumetes Christicolarum
 Nititur imperio subdere cuncta suo.
 Hi cum se multis consument cędibus, ille — 5
 Ille sui uoti quid nisi compos erit?
 Si tam grande nefas cupiunt uitare, necesse est
 Placatis animis foedera pacis ament,
 Viribus et iunctis communi protinus hosti
 Occurrant: nullam res petit ista moram. 10
 Ille etenim reliquas properat disperdere gentes,
 Vnus qui mundi plurima regna tenet.

18.10 *res petit* scripsi: expetit G

19. In discordiam principum Christianorum

Mus et rana lacu medio dum pręlia miscent,
 Alter in alterius damna suprema furens,
 Pręde auidus miluus luctantes cernit ab alto:
 Deuolat et rostro pręndit utrumque suo. 5
 Talia fata manent nostros (mihi credite) reges
 Inter se Martis dum fera bella cient.
 Exausti alternis fuerint cum cędibus omnes,
 Irruet in uacuam barbarus hostis humum.
CVII O, utinam falsus uates sim uerbaque uentus 10
 Nostra ferens auras dissipet in tenues!
 Sed nisi discordes iungat commune periculum,
 Phoebea fient uera magis tripode!

20. De lupo a rustico interempto

Frangebat teneros perduris dentibus agnos
 Bellua lanigero perniciosa gregi.
 Accurrens stricto ferit illam rusticus ense
 Et feriens: »Nostras i, rape,« dixit, »oues,
 Queque diu nullo fueras saturabilis haustu, 5
 Sanguine nunc moriens exaturare tuo!«
 O, utinam parili pendant examine poenas
 Quoscunque impietas sequitięque iuuant!

21. Epitaphium Stephani Capogrosso

Diues Stephanus et pecuniosus
 Olim qui fuerat, loco sepultus
 Nunc isto queritur nihil se habere
 De tantis opibus sibi paratis.
 Ergo, quid properas, homo miselle, 5
 Argentum tibi comparare et aurum,
 Mox nudus gelida tegendus urna
 Et iam iam tenuis cinis futurus?

CVII v

22. *Querela in canis sui Fusci interfectorem*

Hei mihi, Fusce meus, quis te tam uulnere diro
 Perdidit innocuum? Cui male notus eras?
 Dente minax nulli fueras nec uoce molestus,
 Sed cunctis lusu gratus et obsequio.
 Tu mihi blanda dabas festiuo gaudia gestu 5
 Et caudę crebra mobilitate iocum.
 Tu custos nostrę fueras fidissimus aule,
 Hesperidumque magis, Fusce, dracone uigil.
 At nunc uulnifico traiectus uiscera ferro
 In dura recubas sanguinolentus humo. 10
 Dextera seua nimis, quę te, miserande, peremit,
 Quę mihi te rapuit, dextera seua nimis!
 Illa etiam Getulos uicit feritate leones,
 Vicit et Hyrcanas asperitate tygres.
 O, utinam quicumque fuit grassator et autor 15
 Cędis, Fusce, tuę cęsus et ipse cadat,
 Siue canum rabido morsu laceretur, ut ille
 Gargaphiam uidit qui sine ueste Deam!
 At tu, chare, super cęlestia sydera uiue,
 Quando tibi nostro est uita negata solo. 20
 Fertur et Erigones canis altis additus astris,
 Dum queritur domine tristia fata suę.
 Cur ego non sperem de te quoque tale futurum?
 Tam fidus domine non fuit ille suę!

CVIII

 23. *Ad inclytum uirum Andream Grittum
 Venetorum principem bene meritum nuperrime creatum*

Placatis animis et uerso numina fato
 Subsidium nobis auxiliumque ferunt.
 Namque deum nutu lectus mihi, Gritte, uideris,
 Vt preşis Venetę prospiciasque rei.
 Quis te nobilior? Quis te formosior uno? 5

Quis quoque te notus Marte togaque magis?
 Certas cum magno fama uirtutis Achille,
 Cęsar es officiis Attiliusque fide.
 Iam sperare licet, quod non sperauimus ante,
 Principe sub tali prospera cuncta fore. 10

24. *In laudem eiusdem*

Si qua fides uatum, formosus Parthenopeius,
 Prouidus ingenio dux Itacensis erat.
 Inuicta uirtute ferox memoratur Achilles,
 Hannibal armorum pęditus arte fuit. 5
 Munificus Cęsar, Cicero sermone disertus,
 Felici Croesus sorte beatus erat.
 Tempora temporibus ne cędant nostra uetustis,
 Vnus, quę multis sunt data, Grittus habet:
 Formosus, prudens, animosus, Marte probatus,
 Largus opum, dulci nobilis eloquio. 10
 CVIII v In dubiis usus fortunę munere rebus,
 Totque bonis fultus culmen honoris adit.
 Nam Veneti imperii summa est in sede locatus
 Cunctorum uotis consilioque patrum.
 Quis non iam tandem speret sub principe tali 15
 Stamine Parcarum prosperiore frui?

25. *Quod omnia prospera sperare liceat*
Andrea Gritto Venetorum principe

Spirabit faciles Venetis pater Eolus auras
 Neptunusque fauens ęquora tuta dabit;
 Flaua Ceres fruges et dulces Bromius uuas
 Incipient larga suppeditare manu;
 Ditabit merces quęstu Mercurius amplo: 5
 Hic etenim lucris fertur adesse deos;
 Pręstabit claros uicto Mars hoste triumphos
 Et Venetum domitus uiribus orbis erit.
 Annuet his magni magnus regnator Olympi
 Et rata, quę fieri uiderit, esse uolet. 10

25.3 *et dulces Bromius G: dulces Semeleius V*, quam emendationem ipsius Maruli manu factam esse haud veri simile puto

Nil non sperandum est Andrea principe Gritto,
Omnes quem pariter diique hominesque colent.

26. *Marcus Marulus in criticum suorum scriptorum*

Cur mea scripta notant multi, tua, critice, nemo?
Hunc qui nil scribit, critice, nemo notat.

CIX

27. *Ad Franciscum Martiniacum
quod senectus non annis sed ualitudine computanda sit*

Sum quoniam, Francisce, tibi charissimus unus
Optas me multas uiuere Olympiades;
Hoc propter uotis diuos precibusque fatigas
Nec cessas sacris thura cremare focis.
Accipe sed quare longeuę tempora uite 5
Despiciam: uitii est plena senecta sui.
Curuatur dorsum, titubat pes, membra tremiscunt,
Caligant oculi, dens cadit, ora rigent.
Laxa cutis fluitat, caluum caput ictibus urget
Crabro, uespa, culex, musca, tabanus, apis. 10
Elanguent sensus nec quicquam dulce palato est
Inque caua assiduus tintinat aure sonus.
Crebrescunt morbi, quatit artus tussis anhellos,
Consumit tabes et mala mille premunt.
Inde etiam mentem solet infestare frenesis 15
Et fit delyrus qui catus ante fuit.
Adde quod et mortes et plurima damna suorum
Cogitur exhausto lumine flere senex:
Non natos Neleus spectasset ab hoste peremptos
Consumptus senium si foret ante suum; 20
Non uersa in cineres uidisset Pergama, si non
Ętate Anchises pręteriisset auos.
CIX v Nolo mihi toties, Lachesis, tua stamina laxes
Vt pigeat soles me numerare meos.

25.12 *colent* G: *colunt* V, fortasse recte

27.6 *despiciam* T: *dispiciam* G; 27.9 *urget* G: *urgent* T; 27.10 *crabro* T: *crebro* G;

27.11 *elanguent* G: *et languent* T; 27.19. *Neleus* G: *no lens* T; 27.20 *ante* T: *nate* G; 27.23 *laxes* T: *lasses* G.

Sit ualidum corpus, mens sana et criminis expers 25
 Cum nos de terris cedere fata uolent.
 Tunc neque me ceruis, neque me cornice fatebor
 Viuacem, nec te, corue, fuisse minus.
 Hinc tu, qui multos optas me uiuere in annos,
 Sat multos annos esse ualere puta. 30

28. Ad Bartholum Illyricum

Gallica te uestis designat, Barthole, Gallum;
 Lingua sed Illyricum te genus esse docet.
 Elinguis fias posthac et mutus oportet
 Hunc te, qui non es, Barthole, ut esse putem.

*29. De uirtute animique prestantia Dominici Manlipetri, Venetę classis
 prefecti, cum Pisas obsedione liberauit iuuitque frumento*

Pisa, Fludentę que multo tempore genti
 Seruisti indignum ferre coacta iugum,
 Gaude! Nam Venetum tibi parta potentibus armis
 Libertas ueteri sorte rediit melior:
 Libertas auro, gemmis quoque charior Indis 5
 Et uite cunctis anteferenda bonis.
 Hanc tibi dum rursus conatur ut auferat hostis,
CX Obsedit portus undique classe tuos.
 Introclusa maris fuerat uia; coeperat egra
 Heu miseros ciues sollicitare fames. 10
 At Manlipetri bello ducis inclyta uirtus
 Affuit et tantos iussit abire metus.
 Irrumpens celsas humili myoparone puppes
 Dispulsit — o, magno dignus Achille uigor! —
 Atque hinc ingentem frugum uim contulit urbi — 15
 O, pietas nullo non recolenda die!
 Huic geminum debes (nec fallor), Pisa, triumphum:
 Hostem a te pariter qui fugat atque famem!

27.25 *sana*: supplevi ex T.

30. *In Hieronymum Papalem,
psalocitharistam omnium præstantissimum*

Cantibus Orphei Rhodope lætetur et Hemus,
Thebe Amphioniam laudet ametque lyram;
Pandus et argutum quod gessit Ariona delphin,
Hoc Metimna super sydera cuncta ferat.
Gloria non leuior Spalatinę contigit urbi: 5
Hieronymum quo se tam bene iactet habet.
Huic admirantes plaudunt hominesque deique
Quum cytharam digitis pulsat et ore canit.
Hunc prædulce melos Musę sensere sonantem
Nullaque non Phoebi credidit esse sui. 10
Fama licet saxis alios placuisse ferisque,
Hic placet his quorum mens animusque sapit.

CX v

31. *De Durato equo*

Gloria nobilium iacet hic Duratus equorum
Qui potuit currum, Phoebe, decere tuum.
Ocior hic uentis, Euro, Zephiroque Notoque
Non potuit mortem præterisse feram.

32. *De morte accipitris Marini*

Accipitrem reuocas dum tu, Marine, uolantem,
Ille redire suum noluit ad dominum.
Ceruorum rapido poenas dedit ungue petitus:
I nunc et dominum despice, stulte, tuum!

33. *De Diodoro statuario*

Perdidit infoelix charam Diodorus amicam,
Quam potuit nullo iam reuocare modo.
Quod potuit, similes formauit marmore uultus:
Quam fuerat similis ipsa puella sibi!

32.1 *reuocas* scripsi: *reuocans* G

Non poterunt igitur crudelia fata negare
Hoc, Diodore, tibi: mortua uiuit enim! 5

34. *In Iacobum Iacotinum malum poetam*

Magni inter uates quando Iacotinus habetur,
Magni inter numos et bagatinus erit.

35. *In eundem*

Causidicus, rhetor, uates uis, Iacobe, dici?
Hac ratione, puto, qua sine prole pater.

CXI

36. *In Thomam tenuiori ueste hyeme utentem*

Dum desequit hyems, tritis sudare lacernis
Admiror medio teque tepere gelu,
Dumque coquit siccas insana canicula messes,
Tunc te, Thoma, tuas sumere gausapinas.
Te, puto, cogit amor diuersa uiuere lege: 5
Vreris hyberno, sole tepente tremis!

37. *In Peschium ebrium*

Peschius in nostram turba spectante puellam
Reiecit multo membra soluta mero
Securusque palam teneros tractare lacertos
Coepit et insana lactea colla manu.
Me miserum! Fecit quod me fecisse iuuaret. 5
Si licet hoc Baccho, parue Cupido, uale!

38. *In amatorem Lucretiæ habitantis turrim*

Sydereas habitat fortis Lucretia turres.
Mollis Tarquinius irrita uota facit.

39. *In eadem eam auro et donis corrumpi posse*

Auriferos indute ueni, rex Iuppiter, imbres:
Inclusam Danaem ferrea turris habet.
Auriferos, mihi crede, feras nisi, Iuppiter, imbres,
Damnabis duræ limina clausa domus.
Aurum Sauromatas, Parthos, Tracesque Getasque 5
Perdomuit populos, oppida, castra, duces.

CXI v

40. *Ad Caterinum poetam Pharensensem*

Dulce tuum nobis carmen, Caterine, nimisque
Dulcia polito uerba soluta sono.
Est tibi Musarum certus fauor atque canenti
Non negat argutam Cinthius ipse lyram.
Talia sepe tuo manant de pectore uerba 5
Qualia ab Hyleis roscida mella fauis.
Et tua nos tantum delectant carmina quantum
Fessos æstiuu temporis aura uiros.
Gaudeat ista quidem tua nobilis insula Pharos
Se demum uatem progenuisse nouum, 10
Quique suæ patriæ celebret per sæcula nomen
Quique simul laudes edat in orbe suas.
Perge alios aliosque refer modulamine cantus
Et tibi dii faueant Pyeridumque cohors!

41. *Ad Ioannem Asclepianum poetam de eius Ariminea in qua Robertum Ariminensium ducem Latium Achillem appellat*

Pyerios cantus Latiumque sonantia plectra
Eacidem superis, Asclepiane, parem
Legimus. Ipsa suas tibi tanta ad carmina uires

39.6 *Sauromatas* correxi: *Sauromas* G

40.5 *manant* scripsi: *manent* G

Diuinumque dedit Calliope ingenium.
 Sic, puto, Phlegree referens certamina pugne 5
 Increpuit resonam Cinthius ipse lyram
 Et toto plaudente polo, mirantibus astris,
 Victoris cecinit fortia facta Iouis.

CXII

42. *In Iacobum*

Quid Phoebum Musasque uocas Heliconis ab antro
 Pyerium quotiens scribere sumis opus?
 Non uenient: Cipci celebrant nam tecta poetę
 Qui canit antiquo carmina culta sono. 5
 Hęc illis iocunda domus: non Tempe lacusque
 Bellorophonteos plus pia turba colit.
 At tu Vulcanum pete Neptunumque madentem
 O, Iacobe, modis numina digna tuis!

43. *De Alberto citharedo*

Albertus cithara sonabat ista
 Quando illum roseis Diana labris,
 Dum fratrem putat, ipsa basiauit.

44. *In bibulum Crassum*

Vincis Fabricios, uincis grauitate Catones
 Dum te metiris, bibule, lance tua.
 At quia metimur mores, non pondera suci,
 Non minus aut plumis es leuis, aut stipulis.

45. *Ad Crassum diuitem*

Sepe solet »Longum ualeas« mihi dicere Crassus
 Atque »O, Nestoreos uiuito, Marce, dies!«

41.8 *facta* scripsi: *fata* G

42. (in lemmate) *In Iacobum* scripsi: *In eundem* G, sed. cf. v. 8

Vt ualeam longum tria da mihi secula, Crasse,
Aurum, es, argentum: sic ego Nestor ero!

CXII v

46. *Ad Musas in amore supplicatio*

Iam manu curuos puer acer arcus Contrahens totam uacuat pharetram Dum meos certa miseros sagita Sauciat artus,	
Insuper duris onerat cathenis Languidum corpus duplicatque uinclis Nec fuge spes est pedibus tenaci compede uinctis.	5
Vos tamen, Muse, penitus precamur Teque, qui quondam mihi non negares, Phoebe, sublime citharam canenti Ingeniumque,	10
Vila si uestri maneat poetę Cura, si uestrum liceat uocare Quem furor dirus uetat et Cupido Ire solutum:	15
Sive supremum canite et dolendum Mi »uale« moestas iterando uoces Sive desertis Heliconis undis Ferte leuamen!	20

47. *In Iacotinum pessimum poetam*

Quod rudunt, quod olent Iacotini carmina uatis
Et quod desipiunt, queritis unde uenit?
Pro Baccho caprum, pro Phoebo stultus asellum,
Mentem pro Musis inuocat ille Malam.

46.10 *negares*: G, fortasse *negaras* scribendum

CXIII

48. *De Myrca puella*

Cędite Cyrrheo nascentes uertice lauri
 Atque corimbiferę cędite uos hedere;
 Pyerium nemus omne meę concede Myriceę,
 Qua nulla in toto letior orbe uiret.
 Illa leues patulo diffundit uertice ramos 5
 Et prope Castalios iam sedet illa lacus.
 Mirantes remoratur aquas cursumque refrenat
 Et capit Aonias tam noua forma deas.
 Illa meos facili circumdabit orbe capillos 10
 Et recinet dulci nostra Thalia sono,
 Illa mihi ęstiui donabit temporis umbram:
 Pro tali pretium munere carmen erit.

49. *In presens seculum*

Olim Luciliusque Horatiusque,
 Olim Petroniusque Persiusque,
 Atque olim Iuuenalis ipse Aquinas
 Noxas carminibus grauis notarunt.
 At si uiueret ille nunc uel ille, 5
 Nulla esset satyris satis papyrus.

50. *De hyrcō conquerente se conuersum in utrem*

Saturnus barbam, Pan plantas, cornua Bacchus
 Abstulit. Hyrcus eram: nunc ego dicor uter.
 Sic tibi dent, lector, mihi dii quę reddere nolunt:
 Ne me despicias, sed miserere mei!

CXIII v

51. *De Bartholo comato*

Letare, o, modo sepe qui rogabas
 Tot numos tibi quot gerit capillos

48. (in lemmate) *Myrca puella*: lateatne sub arboris nomine (cf. v. 3) re vera puellae nomen, equidem haud dicere ausim

50.2 *ego* addidi

Vnus non male Bartholus comatus,
 Sed qui uertice tot gerit capillos
 Quot tostus numerat dies aristas 5
 Et quot sunt Lybici maris lapilli
 Et quot syderibus refulget ether.
 Ridebunt faciles dabuntque diui —
 Sed caluum facient prius comatum.

52. Ad Franciscum Sricham saltatriculum

Exercere choros et molli ludere saltu
 Et terram tremulo uix tetigisse gradu
 Et pede lasciuo dulces circumdare gyros
 Te circum tenero sepe micante sinu,
 Postremo ad citharę uocem saltare canorę 5
 Nunc his, nunc aliis, denique mille modis,
 Sic, Francisce, soles ut dicant forte puellę:
 »Hunc docuit lusus nostra Diana suos!«

53. In Fortunam de annulo amisso

Iam, peior Fortuna, meo ditarier ęre
 Credis? Nec laudi consulis ipsa tuę?
 Annulus e digito cecidit mihi: scilicet isto
 Te falsum damno numen habere ferent!
 Si sapis, hunc reddas, ne clamet turbaque dicat: 5
 »Non erat hec uerę pređa petenda deę!«

CXIII

54. In Fortunam

Fallaci Fortuna manu dat et erripit omnem
 Remque statumque simul.
 Hęc struit atque eadem turres hec destruit altas
 Imperiumque ducum.
 Indulget nunquam nec seruo dira nec ulli 5
 Simpliciter domino.

55. *In Marinellium uesanum equitem*

Ibat uectus equo solus Marinellius uno.
 Vnus equus, uerum est: bruta fuere duo.

56. *Ad Paulum de Franco moeche*

Si potes uxorem Franco seruare furente,
 Non Argus, sed tu, Paule, tetrargus eris.

57. *Ad Helyam Babalum implagatum*

Est plaga multa tibi diffusi, Babale, campi,
 Sed tua, dic, quare non tibi plaga placet?

58. *De Ila seruo patre nata*

Æthiopes cignos, nanos uocat Ila Cyclopas.
 Non miror dominum si uocet illa patrem.

59. *In Margaritam meretricem*

Margarita suos sine certo coniuge natos
 Edit: Lucinam, non Hymenea colit.

CXIII v

60. *De Sancto Christophoro*

Christophorus plusquam cælum gestauit in armo.
 Cędat Athlas — prisco carmine clarus Athlas!

61. *De Sancto Stephano Protomartyre*

Primum pro patria cęlesti uulnere passum,
 Stephane, te dicunt: tu, Protomartir, aue!

62. *De templo S. Domnii olim Ioui dicato*

Hęc sunt templa tibi, Domni, data: Iuppiter absit —
 Vanus cum ritu Iuppiter ille suo!

63. *De Marino in cęna dulciter canente*

Dulcior ambrosia est cęna hęc et nectare sacro;
 Dulcius est cęna carmen cantante Marino.

64. *De dracone marmoreo*

In magnum latrare, canes, nolite draconem:
 Hic etiam tauros ore uorare potest.

65. *Ad Simonem fratrem ut a talorum ludo abstineat*

Talorum uetitum tandem fuge, Simone, ludum:
 Dedecet ingenuos, dedecet iste iocus.
 »Lucror,« ais, »talis doctus subuertere talos
 Fallacique dolum composuisse manu.«
 Id fateor, sed tu meliorem quęrito lucrum: 5
 Lucri habuit semper fama pudica satis.

CXV

66. *In Titanas contra Iouem coniuratos*

Tu dabis ęternas, proles Titania, poenas:
 Sic eat in dominum qui uolet ire suum!

62.1 *absit* scripsi: *abit* G

63. (in lemmate) *dulciter* correxi: *duliter* G; 63.2 *dulcius* scripsi: *dulcior* G

65.5 sic: sed versum quem Marulus puero quam iuveni propior scripserat emendandum non puto

67. *De Antheo ab Hercule superato*

Antheus Herculea sublatus in aera dextra
Defecit: victor, si cecidisset, erat.

68. *De Męra, Proethi filia, a Ioue utiata et a Diana interfecta*

Cinthia, Proethidem quid curuo confodis arcu?
Parce, satis telum quod tulit illa Iouis!

69. *De Chichia amasio Dianę*

Ardet formosam deformis Chichia Dianam;
Spernit deformem pulchra Diana uirum.
Conueniant ut uota, deus, uel pulcher ut ipse
Fiat, deformis uel sit ut illa iube.
Spernere deformem deformis desinet illa
Atque eadem pulchrum pulchra Diana colet.

5

70. *In Antulum bibacem et loquacem*

Felix, si prisco uixisses, Antule, seęlo:
Nam Baccho maior Mercurioque fores.
Deditus iste deus fando est atque ille bibendo,
Sed tu plus illis et bibis et loqueris.

CXV v

71. *Ad Nicolaum sibi carissimum*

Si modo tanta foret dicendi copia nobis
Quantam iudicio dicor habere tuo,
Horrida sanguinei canerem nunc prelia Martis
Atque coturnato bella cruenta pede.
Non ea, sed potius quantum te pectore fixi,

5

68.1 *confodis* scripsi: *condudis* G

69.5 *illa* scripsi: *ille* G

70.3 *deditus* scripsi: *creditus* G

Me quoque tu quantum diligis ex animo,
 Hoc arguta meę resonarent plectra Camenę
 Tamque pium nobis extrueretur opus.
 Pasiphes generi iuuenisque Ixione nati
 Esset, crede mihi, non mage notus amor.
 Sed licet aut sacre faueant mihi numina Cyrrhe
 Siue colit Nyse qui iuga celsa deus,
 Effari, Nicolae, tamen non carmine possem
 Quam mihi sit nostrum dulce sodalicium.

10

72. *Pyramus et Tysbe*

Incubuit Tysbe pariter cui Pyramus ensi:
 Causa necis miseris error amorque fuit.

73. *Leucotoe*

Leucotoen miseram pater obruis, Orcame, terra,
 Nata sed e terra thurea uirga fuit.

74. *Clitia, mater Circes*

Sol placuit Clitię. Sic nunc quo uertitur ille
 Gaudet helitropium flectere facta caput.

CXVI

75. *Daphnis pastor*

Quam sit grande nefas pacti iuga soluere lecti,
 Daphnidis Idei saxea fata docent.

76. *Salmacis et Hermaphroditus*

Dum fuit ignotus tibi, Salmacis, Hermaphroditus,
 Simplicis hic sexus Hermaphroditus erat.

71.8 *tamque* correxi: *tamquam* G

73.1 *obruis* correxi: *obrius* G

77. *Mineides, Thebanę sorores*

Facta est Mineis, dum despicit orgia Bacchi,
Nec uolucris nec mus, mus tamen et uolucris.

78. *Ino, uxor Athamantis*

Contemptrix Iunonis erat mater Melicerte
In mare cum nato se furiosa dedit.

79. *Athamas*

Eolides Athamas lustrans indagine siluas
Confixit natum: credidit esse feram.

80. *Inoos comites*

Inoos comites eadem dum fata sequuntur
Non eadem accipiunt: hec natat, heque uolant.

81. *Cadmus et Hermione*

Cadmus et Hermione deflebant fata nepotum
Fitque draco pariter Cadmus et Hermione.

CXVI v

82. *Meduseę caput*

Gorgonis hoc caput est quod Perseus abstulit harpe.
Hinc fuge: ni fugias, saxificatus eris.

79.2 *credidit* correxi: *credulit* G

81.1 *deflebant* scripsi: *deflebat* G, fortasse propter 'fitque' in versu sequenti

83. *Pegasus equus*

Pegase, pasce tuo mea disticha fonte! Recusas?
At saltem lotio, Pegase, pasce tuo!

84. *Athlas*

Athlas Iapetides stellarum torquet Olympum
Atque deos omnis sustinet unus Athlas.

85. *Idem*

Signifero forsan nunquam premeretur Olympo
Hospitium Perseo ni uetuisset Athlas.

86. *Andromeda*

Perseus Andromedes fertur pepigisse hymeneos
Atque hanc equoreis eripuisse feris.

87. *Medusa*

Felix si cupidum nunquam fugisset amantem:
Angue foret nullo cincta Medusa caput.

88. *Phineus cum Perseo*

Phineus Andromedes thalamos dum uendicat armis
Protinus oblato Gorgonis ore riget.

CXVII

89. *Idem*

Sero petis, Phineu, iunctam Cepheida Perseo:
Hanc prius a monstris eripuisse fuit.

90. *Polidectes rex*

Vt Polidectei riguerunt ilicet artus,
Hunc modo dum uicta Gorgone uictor adit!

91. *Pyreneus e turri præcipitatus*

Castalidas uiolare meas fuge, si sapis; his qui
struxerat insidias præcipitando ruit.

92. *Pluto*

Dux Herebi Pluton superas peruenit ad auras
Frugiferæque rapit pignora chara deæ.

93. *Pentheus*

Cedunt iura mero: discerpsit Penthea mater
Ebria nec fratrem nouerat Ino soror.

94. *Io siue Isis*

Isida nunc uocitant, pater Inacus Iona dixit:
Bosque fui Argoe tradita custodie.

95. *Phoeton*

Quo tibi, parue puer, Phoebei munera currus?
Excussus rapido, Phoeton, ab axe cades.

90.1 *ilicet* scripsi: *illacet* G

91.1 *uiolare* correxi: *uolare* G

94.1 *Isida* correxi: *Isula* G

95.1 *Phoebei* scripsi: *Phoebi* G

CXVII v

96. *Phoetusa, Iapete, Phoebe*

Phoetontis miseri fueramus, Pade, sorores.
Nunc populi ripe, maxime Pade, tuę.

97. *Cignus*

Dum queritur Cignus fatum miserabile fratris
Creuerunt plume, mansit et albus olor.

98. *Calisto, Lycaonis filia*

Vrsus ista tibi, Iuno, non ursa Calisto
Fiat, ne rursum iuncta sit illa Ioui.

99. *Coruus*

Quid nisi uerbose dedit hoc petulantia lingue,
Corue, tibi? Niger es, qui prius albus eras!

100. *Idem*

Nigrior Idea nunc es pice, corue, sed idem
Sithonia fueras albior ipse niue.

101. *Cornix*

Nata Coroneo spaciatur littora circum:
Vritur in mediis Ennosigeus aquis.

102. *Nictimene*

Nocte uolare pudor, cogit sat nota libido.
Nictעי fueram filia Nictimene.

103. Ochiroe

Ochiroe uati cessit cortina Sybillę
Olli certa nimis, sed cecinisse nocet.

104. Bathus pastor

Hic lapis est index, sed si Cylenia furta
Desisset quondam prodere, Bathus erat.

105. Aglauros

Aglauros pretio noctem depecta sororis
Duruat et nullas saxea querit opes.

106. Cadmus

Cadme, iuuat patria iussis cessisse paternis
Nobile Thebee surgat ut urbis opus.

107. Cadmi socii

Mutantur animi: que fratrum sanguine dextras
Polluerat, Cadmo gens ea fida fuit.

108. Acteon

Heu, quantum uidisse nocet sine ueste Dianam:
Acteon canibus sum data preda meis.

109. Tyresias

Tyresias quondam sexus expertus utrosque
Vno eodem fui foemina uirque modo.

CXVIII v

110. Idem

Cessit Iuno Ioui me iudice: lumine priuor
Sed pro luminibus scire futura datur.

111. Echo

Arsit amans Echo Cephiso flumine natum:
Nunc agit extremos deficiendo sonos.

112. Narcisus

Narcisus liquidis dum se speculatur in undis
Nominis in florem uertitur ipse sui.

113. Chiron

In scopulos Chirona tibi fuge, nauita, uersum:
Latro fuit nec adhuc non habet ille dolos.

114. Arne

Hec patriam pretio Sithonia uendidit Arne:
Nunc aurum uolucris facta cupit rapere.

115. Mirmidones

Magnum ne paruo natum mirere parente,
Si formica potest edere Mirmidonas!

116. Procris et Cephalus

Ardet amans Aurora, fugit te, Cephale, Procris:
Sepe solent tales necti ab amante doli.

117. *Idem*

Inuictumque canem cursu certamque sagitam
Ipsa suo Procris donat habere uiro.

118. *Cephalus in Procrim*

Procri, mihi dederas nunquam fallentia tela
Hisque cadis. Quid sit fallere, Procri, magis?

119. *Scylla*

Occidit Androgeus, pugnatur. Scylla capilli
fata secat, Minos Attica regna capit.

120. *Scylla*

Scylla patrem fugiens fugiebat plumea Cyris.
Pone sequens natam Nysus alietos erat.

121. *Labyrinthus et Minotaurus*

Perplexum Labyrinthus iter, uarius Minotaurus.
Hoc est Pasiphes, Dedali at illud opus.

122. *Theseus*

Thesea iuuit amor. Quem ni Minois amasset,
Dedalię fuerat preda cibusque fere.

123. *Theseus*

Lethifera ignoto propinabat pocula nato
 Egeus: errori crimen inesse solet.

CXIX v

124. *Icarus*

Qui quondam sani spreuit precepta parentis
 Improbus Icarie nomina fecit aque.

125. *Perdix*

Precepta aëria Perdix dimittitur arce
 Circinus inuentum serraque cuius erat.

126. *De duabus uitiis, uitii altera, altera uirtutis*

Lata patensque uia est, prono que tramite ducit
 Ad Phlegetontei stagna profunda lacus.
 Possidet hanc Tyrio uelatus luxus amictu,
 Cuius capta dolis plurima turba perit.
 At uia, que spatio longe distenditur arcto, 5
 Hec nos etherii tollit ad astra poli.
 Cura, labor, contemptus opum, contemptus honorum
 Hic habitant: raris istud initur iter.
 Exitus ambarum monstrat finisque uiarum
 Quam fugere ex ipsis quamue tenere decet. 10
 Imprudens uulgi tantum presentia curat:
 Qui pensat secum queque futura sapit.
 Ergo dimissa ceci caligine uulgi
 Cauti hominis sano cedite consilio.
 Ingressi angustum stabili pede currite callem 15
 Atque capi late fraude cauete uie,
 Qui cupitis terris celestia regna relictis
 Scandere et eterne premia ferre boni.

127. *De Leone X. Pontifice Maximo Florentino de Medicum familia*

Ipse deus Medicem clarum pietate fideque
 Ecclesię iussit totius esse caput
 Atque uolens illi dare congrua nomina dixit:
 »Tu decimus posthac, tu Leo dictus eris!
 Iste etenim numerus numero est perfectior omni 5
 Nobiliorque feris omnibus ista fera.«
 Gaude igitur, Medices, tibi conuenit ampla potestas:
 Conuenit et meritis nomen utrumque tuis.

128. *Ad Clementem VII. Pontificem Maximum de eadem familia*

Pontifices magnos modico discrimine binos
 Ex una excitos uidimus esse domo.
 Vna domus Medicum tanto letatur honore
 Prima Fluentinos inter habenda uiros.
 Est et in hoc Medicum nobis uenerabile nomen 5
 Quod bello oppressis omnia leta dedit,
 Scilicet ut Medices prestat medicamina plagis
 Quas infert nobis perfida barbaries.
 At nisi succurrat regum uis tota piorum,
 Nequaquam Medicum gens erit una satis. 10
 Hac ratione tamen nobis potes ipse mederi
 Et tanto, o Medices, obuius ire malo,
 Christicolam populum si cogas foedus in unum
 Turcarum ut ualidas frangere possit opes.
 CXX v Hi sunt qui cupiunt cunctos delere fideles 15
 Et uiolare tuo templa dicata Deo.
 Hi tibi commisso generi fera bella mouentes
 Desistunt nullo carpere nostra die.
 Hi pecus atque homines predantur, cedibus instant
 Vdaque de nostro tela cruore gerunt. 20
 Pignora ab amplexu miserorum rapta parentum
 Suscipere erroris dogmata plena iubent.
 Christo igitur geniti Maumetica sacra sequuntur

Et qui saluari debuerant pereunt.
 Quid fiet reliquis, quando pars maxima nostrum 25
 Vrgetur tantis opprimiturque malis?
 Efficere ergo tuum est, cum sis caput omnibus unum,
 Omnes ut pariter foedera pacis ament,
 Vnanimisque ferum properent mordere tyrannum
 Qui sibi nunc uni subdere cuncta parat. 30
 Vnanimis deus ipse iuuat, discordibus obstat,
 Nec nisi pacatis prosperitate fauet.

129. *In somnum diurnum querela*

CXXI
 Vt quid ab ingenuo prohibes me, somne, labore?
 Nox data cum tibi sit, cur quoque luce uenis?
 Accire ecce paro pangenda ad carmina Musas,
 Tu tamen accitas pręuenis ecce deas!
 Tunc pro litterulis cogor fecisse lituras, 5
 Donec cum calamo concidat ęgra manus.
 Si legere incipio uatum dictata priorum,
 Torpescit linguę te subeunte sonus.
 Pronum pono caput, pluteus languentia membra
 Excipit et totum iam sopor altus habet. 10
 Quando igitur uigilare datur, si luce negatur?
 Nam iuris tenebras dicimus esse tui.
 Ocia detestor, cogor tamen ocia semper
 Viribus euictus, somne, subire tuis.
 Numquid Epimenides ego sum, quem tota sopore 15
 Perpetuo dicunt lustra quiesse decem?
 Numquid ego Endimion, cui quondam colle sub alto
 Blanda quiescenti basia Luna dabat?
 I, potius segnes animos et corpora nulli
 Apti operi totos stertere coge dies. 20
 I, preme siluestres ursos uitulosque marinos
 Vel quos flagitiis inuigilare iuuat.
 Innocua est nobis, simplex sine crimine uita
 Et morum rectas tradere cura uias.
 Insomnes mihi cęde dies, sub nocte licebit 25
 Me pręter ronchos nil agitare sinas.

128.32 *pacatis* correxi: *peccatis* G

129.10 *iam* T: *tam* G; 129.18 *basia* T: *blasia* G

Sin me horis etiam pergas sopire diurnis,
Nonne erit ista quies morte molesta magis?
Mors etenim solos dissoluit corporis artus,
Non animos perimit nec uigilare uetat. 30
Tu me, somne, meam superans torpedine mentem
Non ubi sum, non si sim quoque nosse sinis.

CXXI v

130. Ad Bartholum lusorem

Quolibet in ludo scis quare, Barthole, perdis?
Hoc te quod nescis, Barthole, scire putas.

131. In Polyphemum

Cum specto medio uersantem forte macello,
Esse quidem lanium te, Polipheme, puto.
Cum uideo madidę residentem in limine cellę,
Cauponis fungi te reor officio. 5
Post hęc ingressum cum cerno turpe lupanar,
Te de lenonum suspicor esse grege.
Ne tam multa, rogo, cures, Polypheme, sed unum,
Vt tandem qua sis pređitus arte sciam.

132. Ad Phoebum pro Hannibale iuuenę poeticę studioso

Sume lyram lauroque tuos precinge capillos
Et letus uatem suscipe, Phoebe, nouum.
Carmina nam primis tibi promere coepit ab annis
Hannibal eximio pređitus ingenio 5
Atque idem facie pređans et crine superbus,
Candida qui flauo colla colore tegit.
Huic, oro, faueas, ut, qui te corpore refert,
Cantibus accedat proximus ille tuis.
Et qui nunc iuuenum fertur pulcherrimus, idem 10
Arte sua iuuenes anteat atque senes.

129.27 *sopire* T: *sopore* G; 129.32 *nosse* scripsi: *nosce* G, T

132.10 *iuuenes* correxi: *iuuenies* G

CXXII

133. *De Lycaone in lupum*

Haud docuit feritas sic te sequere, Lycaon:
Vir fueras quando sanguinolentus eras.

134. *De Phitone serpente*

Squamosus Phiton terra de matre creatus
Occubui telis, Phoebæ superbe, tuis.

135. *De Daphne in laurum*

Nec laurus quondam uirgo Peneia Daphne
In lauro mulier, ni latuisset, erat.

136. *Io in uaccam*

Buccula sum, fueram uirgo dilecta Tonanti.
Idem sexus inest: Iuppiter, ergo ueni!

137. *Ad Franciscum Natalem*

Dum, Francisce, meum tollis super æthera nomen
Assiduo cantu carminibusque tuis,
Efficis ut comptę mirer dictata Camenę
Ipsaque Phoebea uerba sonanda lyra. 5
Cingent Aonię lauro tua tempora Musę
Teque colet pręsens posteriorque dies.
Hęc dico non ut laudem pro laude rependam,
Sed quia me semper dicere uera iuuat.
Hęc ego si taceam, taceant si denique cuncti,
Incipient siluę mutaue saxa loqui. 10

CXXII v

138. *Epitaphium Luxę de Bilsa Spalatensis*

Hic sum Luxa situs lucis cognomine dictus.
Qui legis hęc, lucem dic mihi perpetuam.

139. *Epitaphium eiusdem*

Crede quis posset: felix in morte quiesco,
Gratior est tumulus quam mihi uita fuit.
Nam neque nunc lites nec iurgia sentio dire
Vxor, nec res iam petit illa suas.
Ergo ego dilectos omnis uolo Luxa rogatos
Hinc procul ut condant coniugis ossa meae,
Ne mihi post cineres etiam conuicia dicat
Neue mea exagitet lite sepulchra graui.

5

140. *Io in uaccam*

Inachidos si flamma tuę te, Iuppiter, urit,
Qualis ad Europam diceris isse, ueni.

141. *Ad Priapum*

Dic quibus in terris habites, lasciuę Priape,
Hortos te quoniam deseruisse ferunt.
»Est inter geminos uallis foedissima colles:
Hic patet in media nunc mihi ualle domus.«

(Tekst priredio Darko Novaković)

140.1 *flamma* correxi: *flammam* G

141.4 *mihi*: in margine altera manu: *tua*

INDEX NOMINVM

- Achilles, 24.3
 Achille, 23.7; 29.14
 Achillem, 41 *lemm.*
 Acteon, 108 *lemm.*; 108.2
 Aglauros, 105 *lemm.*; 105.1
 Albertus, 43.1
 Alberto, 43 *lemm.*
 Amphionius
 Amphioniam, 30.2
 Anchises, 27.22
 Andreas Grittus
 Andrea Gritto, 25 *lemm.*
 Andream Grittum, 23 *lemm.*
 Andrea, 25.11
 Gritte, 23.3
 Gritto, 25.11
 Grittus, 24.8
 Androgeus, 119.1
 Andromeda, 86 *lemm.*
 Andromedes, 86.1; 88.1
 Antheus, 67.1
 Antheo, 67 *lemm.*
 Antulus
 Antule, 70.2
 Antulum, 70 *lemm.*
 Aonius
 Aonias, 2.2; 48.8,
 Aonie, 137.5
 Aquinas, 49.3
 Arar, 14.1
 Argous
 Argoe, 94.2
 Argus, 56.2
 Ariminea, 41 *lemm.*
 Ariminenses
 Ariminensium, 41 *lemm.*
 Arion
 Ariona, 30.3
 Arne, 114 *lemm.*
 Asclepiane v. *Ioannes Asclepianus*
 Athamas, 79 *lemm.*; 79.1
 Athamantis, 78 *lemm.*
 Athlas, 60.2 (bis); 84 *lemm.*; 84.1; 84.2;
 85.2
 Atticus
 Attica, 119.2
 Attilius, 23.8
 Aurora, 116.1
 Babale v. *Helyas Babalus*
 Bacchus, 50.1
 Bacchi, 77.1
 Baccho, 37.6; 47.3; 70.2
 Baptista v. *Ioannes Baptista*
 Bartholomeus Aueroldus
 Bartholomei, 17.1
 Bartholomeum Aueroldum, 17 *lemm.*
 Bartholus, 51.3
 Barthole, 28.1; 28.4; 130.1
 Bartholo, 51 *lemm.*
 Bartholum, 28 *lemm.*; 130 *lemm.*
 Bassus
 Basse, 8.2; 9.2; 10.1; 10.6
 Bassum, 8 *lemm.*

- Bathus, 104 *lemm.*; 104.2
 Bellerophonteus
 Bellerophonteos, 42.6
 Bernardina Pauonia
 Bernardine Pauonie, 15 *lemm.*
 Bernardina, 15.1
 Bilsa v. *Luxa de Bilsa*
 Bromius, 25.3
 Buchiam v. *Triphon Buchia*
- Cadmus, 81 *lemm.*; 106 *lemm.*
 Cadme, 106.1
 Cadmi, 107 *lemm.*
 Cadmo, 107.2
 Calisto, 98 *lemm.*; 98.1
 Calliope, 41.4
 Camena
 Camene, 71.7; 137.3
 Castalides
 Castalidas, 91.1
 Castalius
 Castalios, 48.6
 Caterinus (*Pharensis poeta*)
 Caterine, 40.1
 Caterinum, 40 *lemm.*
 Cato
 Catones, 44.1
 Cephalus, 116 *lemm.*; 118 *lemm.*
 Cephale, 116.1
 Cepheis
 Cepheida, 89.1
 Cephisus
 Cephiso, 111.1
 Ceres, 25.3
 Cęsar, 23.8; 24.5
 Chichia, 69 *lemm.*; 69.1
 Chiron (*Sciron*), 113 *lemm.*
 Chirona, 113.1
 Christianus
 Christianorum, 19 *lemm.*
 Christicola
 Christicolam, 128.13
 Christicolarum, 18.3
 Christus
 Christo, 17.2; 128.17
 Christum, 1.1
 Christophorus, 60.1
 Christophoro, 60 *lemm.*
- Cicero, 24.5
 Cignus, 97 *lemm.*; 97.1
 Cinthia, 68.1
 Cinthius, 40.4; 41.6
 Cipcus
 Cipci, 42.3
 Circe
 Circes, 74 *lemm.*
 Clemens VII. Pontifex Maximus
 Clementem, 128 *lemm.*
 Clitia, 74 *lemm.*
 Clitię, 74.1
 Coroneus
 Coroneo, 101.1
 Croesus, 24.6
 Crassus, 45.1
 Crasse, 6.1; 6.3; 45.3
 Crasso, 6.1
 Crassum, 44 *lemm.*; 45 *lemm.*
 Cupido, 37.6; 46.15
 Cyclopes
 Cyclopas, 58.1
 Cylenius
 Cylenia, 104.1
 Cyris, 120.1
 Cyrrha
 Cyrre, 71.11
 Cyrrheus
 Cyrreho, 48.1
- Damon
 Damonem, 5.4
 Danae
 Danaem, 39.2
 Daphne, 135 *lemm.*; 135.1
 Daphnis, 75 *lemm.*
 Daphnidis, 75.2
 Dedalus
 Dedali, 121.2
 Dedalius
 Dedalię, 122.2
 Diana (*dea*), 43.2; 52.8; 68 *lemm.*
 Dianam, 108.1
 Diana (*puella*), 69.2; 69.6
 Diane, 69 *lemm.*
 Dianam 69.1
 Diodorus, 33.1
 Diodore 33.6
 Diodoro, 33 *lemm.*
 Dominicus Manlipetrus
 Dominici Manlipetri, 29 *lemm.*

- Manlipetri 29.11**
 Dominico v. *Dominicus Pizamani*
 Dominicus Pizamani
 Pizamani, 7.1
 Dominico, 7.2
- Domnius
 Domni, 62.1
 Domnii, 62 *lemm.*
- Duratus, 31.1 (*equus*)
 Durato, 31 *lemm.*
- Eacides
 Eacidem, 41.2
- Echo, 111 *lemm.*, 111.1
- Ēgeus, 123.1
- Endimion.129.17
- Ennosigeus.101.2
- Eolides, 79.1
- Eolus, 25.1
- Epimenides, 129.15
- Erigone
 Erigones, 22.21
- Ēthiopes, 58.1
- Eurus
 Euro, 31.3
- Europa
 Europam, 140.2
- Fabricius
 Fabricios, 44.1
- Florentinus
 Florentino, 127 *lemm.*
- Fluentinus
 Fluentinę, 29.1
 Fluentinos, 128.4
- Fortuna, 53.1; 54.1
 Fortunam, 53 *lemm.*; 54 *lemm.*
- Francisce: v. *Franciscus Martiniacus*;
 Franciscus Natalis; *Franciscus Sricha*
- Franciscus Martiniacus
 Francisce, 27.1
 Franciscum Martiniacum, 27 *lemm.*
- Franciscus Natalis
 Francisce, 137.1
 Franciscum Natalem, 137 *lemm.*
- Franciscus Sricha
 Francisce, 52.7
 Franciscum Sricham, 52, *lemm.*
- Francus
 Franco, 56 *lemm.*; 56.1
- Fuscus (*canis*)
 Fusce, 22.1; 22.8; 22.16
 Fusci, 22 *lemm.*
- Gallicus
 Gallica, 28.1
- Gallus, 18.2
 Gallis, 18 *lemm.*
 Gallum, 28.1
- Gargaphia
 Gargaphiam, 22.18
- Getę
 Getas, 39.6
- Getuli
 Getulos, 22.13
- Gorgo
 Gorgone, 90.2
 Gorgonis, 82.1; 88.2
- Gritte, Gritto, Grittus, v. *Andreas Grittus*
- Hannibal (*Carthaginiensium dux*), 24.4
 Hannibal (*iuvenis poeta*) 132.4
 Hannibale, 132 *lemm.*
- Helyas Babalus
 Babale, 57.1
 Helyam Babalum, 57 *lemm.*
- Helicon
 Heliconis, 42.1; 46.19
- Hemus, 30.1
- Hercules
 Hercule, 67 *lemm.*
- Herculeus
 Herculea, 67.1
- Herebus
 Herebi, 92.1
- Hermione, 81 *lemm.*; 81.1; 81.2
- Hermaphroditus 76 *lemm.*; 76.1; 76.2
- Hesperides
 Hesperidum, 22.8
- Hieronymus v. *Hieronymus de Lucaris*
 Hieronymum v. *Hieronymus Papalis*
 Hieronymus de Lucaris
 Hieronymi de Lucaris, 16 *lemm.*
 Hieronymus, 16.1
 Lucare, 16.1
- Hieronymus Papalis
 Hieronymum Papalem, 30 *lemm.*
 Hieronymum, 30.6
- Hispanus, 18.2
 Hispanis, 18 *lemm.*

- Horatius, 49.1
 Hybleus
 Hybleis, 40.6
 Hymeneus
 Hymenea, 59.2
 Hyrcanus
 Hyrcanas, 22.14

 Iacobe v. *Iacobus Iacotinus*
 Iacobus Iacotinus
 Iacobe, 35.1; 42.8
 Iacobum Iacotinum, 34 *lemm.*
 Iacotini, 47.1
 Iacotinum, 47 *lemm.*
 Iacotinus, 34.1
 Iacotinus v. *Iacobus Iacotinus*
 Iapete (*Lampetie*), 96 *lemm.*
 Iapetides, 84.1
 Icarius
 Icarie, 124.2
 Icarus, 124 *lemm.*
 Ideus
 Idea, 100.1
 Idei, 75.1
 Ila, 58 *lemm.*; 58.1
 Illyricus
 Illyricum, 28 *lemm.*; 28.2
 Inachis
 Inachidos, 140.1
 Inacus, 94.1
 Indi
 Indis, 29.5
 Ino, 78 *lemm.*; 93.2
 Inoos, 80 *lemm.*; 80.1
 Io, 94 *lemm.*; 136 *lemm.*; 140 *lemm.*
 Iona, 94.1
 Ioannes Asclepianus
 Asclepiane, 41.2
 Ioannem Asclepianum, 41 *lemm.*
 Ioannes Baptista
 Baptista, 1.1
 Ioannes Baptista de Molino
 Ioanni Baptistę de Molino, 1 *lemm.*
 Isis, 94 *lemm.*
 Itacensis, 24.2
 Iuno, 98.1; 110.1
 Iunonis, 78.1
 Iuppiter, 39.1; 39.3; 62.1; 62.2; 136.2;
 140.1
 Ioue, 68 *lemm.*
 Iouem, 66 *lemm.*

 Ioui, 62 *lemm.*; 98.2; 110.1
 Iouis, 41.8; 68.2
 Iuvenalis, 49.3
 Ixion
 Ixione, 71.9

 Labyrinthus, 121 *lemm.*;
 Labyrinthus 121.1
 Lachesis, 27.23
 Latius
 Latum, 41 *lemm.*
 Lauredano v. *Leonardus Lauredanus*
 Leo X. (Pontifex Maximus), 127.4
 Leone, 127 *lemm.*
 Leonardı v. *Leonardus Lauredanus*
 Leonardus Lauredanus
 Lauredano, 13.2
 Leonardi Lauredani, 12 *lemm.*
 Leonardi, 12.1; 13.1
 Leucotoe, 73 *lemm.*
 Leucotoen, 73.1
 Lucarus v. *Hieronymus de Lucaris*
 Lucilius, 49.1
 Lucina
 Lucinam, 59.2
 Lucretia, 38.1
 Lucretię, 38 *lemm.*
 Luna, 129.18
 Luxa v. *Luxa de Bilsa*
 Luxa de Bilsa
 Luxa, 138.1; 139.5
 Luxę de Bilsa, 138 *lemm.*
 Lybicus
 Lybicus 51.6
 Lycaon, 133.1
 Lycaone, 133 *lemm.*
 Lycaonis, 98 *lemm.*

 Marcus Marulus 26 *lemm.*
 Marci Maruli, 11 *lemm.*
 Marce, 45.2
 Marcus (*uxori odiosus*)
 Marce, 4.3
 Marcum, 4 *lemm.*
 Manlipetri v. *Dominicus Manlipetrus*
 Marce v. *Marcus Marulus*; *Marcus (uxori odiosus)*
 Marcum v. *Marcus (uxori odiosus)*
 Margarita, 59.1
 Margaritam, 59 *lemm.*

- Marinellius, 55.1
 Marinellium, 55 *lemm.*
 Marinus
 Marine, 32.1
 Marini, 32 *lemm.*
 Marino, 63 *lemm.*; 63.2
 Mars, 25.7
 Marte, 23.6; 24.9
 Martis, 19.6; 71.3
 Maumetes, 18.3
 Maumeticus
 Maumetica, 128.23
 Medices, 127.7; 128.7; 128.12
 Medicem, 127.1
 Medicum, 127 *lemm.*; 128.3; 128.5;
 128.10
 Medusa, 87 *lemm.*; 87.2
 Meduse, 82 *lemm.*
 Melicerta
 Melicerte, 78.1
 Mercurius, 25.5
 Mercurio, 70.2
 Mera, 68 *lemm.*
 Metimna, 30.4
 Mineis, 77.1
 Mineides, 77 *lemm.*
 Minois, 122.1
 Minos, 119.2
 Minotaurus, 121 *lemm.*; 121.1
 Mirmidones, 115 *lemm.*
 Mirmidonas, 115.2
 Muse, 30.9; 46.9; 137.5
 Musarum, 40.3
 Musas, 42.1; 46 *lemm.*; 129.3
 Mysis, 47.4
 Myrica, 48 *lemm.* (*eadem quae myrica?*)

 Narcisus, 112 *lemm.*; 112.1
 Neleus, 27.19
 Neptunus, 25.2
 Neptunum, 42.7
 Nestor, 45.4
 Nestoreus
 Nestoreos, 45.2
 Nicolaus
 Nicolae, 71.14
 Nicolaum, 71 *lemm.*
 Nicteus
 Nictai, 102.2

 Nictimene, 102 *lemm.*; 102.2
 Notus
 Noto, 31.3
 Nysa
 Nyse, 71.12
 Nysus, 120.2

 Ochiroe 103 *lemm.*
 Ochiroe, 103.1
 Olympus
 Olympi, 25.9
 Olympo, 85.1
 Olympum, 84.1
 Olympiades, 27.2
 Orcamus
 Orcame, 73.1
 Orestes
 Orestem, 5.3
 Orpheus
 Orphei, 30.1
 Ottomanus
 Ottomani, 14 *lemm.*
 Ottomanum, 14.4

 Padus
 Pade, 96.1
 Pamphagus, 2.2
 Pamphage, 2.8
 Pamphagum, 2 *lemm.*
 Pan, 50.1
 Parce
 Parcarum, 24.16
 Parthenopeius, 24.1
 Parthi
 Parthos, 39.6
 Pasiphe
 Pasiphes, 71.9; 121.2
 Paulus
 Paule, 56.2
 Paulum, 56 *lemm.*
 Pegasus, 83 *lemm.*
 Pegase, 83.1; 83.2
 Peneius
 Peneia, 135.1
 Pentheus, 93 *lemm.*
 Pentheia, 93.1
 Perdix, 125 *lemm.*; 125.1
 Pergama, 27.21
 Pericles, 3.1; 3.11
 Periclem, 3 *lemm.*

- Perseus, 82.1; 86.1
 Perseo, 85.2; 88 *lemm.*; 89.1
 Persius, 49.2
 Peschius, 37.1
 Peschium, 37 *lemm.*
 Petronius, 49.2
 Pharensis
 Pharensem, 40 *lemm.*
 Pharos, 40.9
 Phineus, 88 *lemm.*; 88.1
 Phineu, 89.1
 Phiton, 134.1
 Phitone, 134 *lemm.*
 Phlegetonteus
 Phlegetontei, 126.2
 Phlegreus
 Phlegree, 41.5
 Phoebe 96 *lemm.*
 Phoebus
 Phoebei, 95.1
 Phoebea, 19.12; 137.4
 Phoebus
 Phoebe, 31.2; 46.11; 132.2; 134.2
 Phoebi, 30.10
 Phoebo, 47.3
 Phoebum, 42.1; 132 *lemm.*
 Phoeton, 95 *lemm.*
 Phoetontis, 96.1
 Phoetusa, 96 *lemm.*
 Pieris, 2.6
 Pyeridum, 40.14
 Pierius
 Pyerios, 41.1
 Pyerium, 42.1; 48.3
 Pilades, 5.3
 Pirithous
 Pirithoi, 5.2
 Pisa, 23.1; 29.17
 Pisas, 29 *lemm.*
 Pithias (*Phintias*), 5.4
 Pizamani v. *Dominicus Pizamani*
 Pluto(n), 92 *lemm.*; 92.1
 Polidecteus
 Polidectei, 90.1
 Polidectes, 90 *lemm.*
 Polyphemus
 Polipheme, 131.2
 Polypheme, 131.7
 Polyphemum, 131 *lemm.*
 Priapus
 Priape, 141.1
 Priapum, 141 *lemm.*
 Procris, 116 *lemm.*; 116.1; 117.2
 Procri, 118.1; 118.2
 Procrim, 118 *lemm.*
 Proethis
 Proethidem, 68.1
 Proethus
 Proethi, 68 *lemm.*
 Pyeridum, Pyerios, Pyerium v. *Pier-*
Pyramus, 72 *lemm.*; 72.1
 Pyreneus, 91 *lemm.*

 Rhodope, 30.1
 Robertus, (*Ariminensium dux*)
 Robertum, 41 *lemm.*

 Sabellus
 Sabelle, 11.1; 11.2; 11.4; 11.5
 Sabellum, 11 *lemm.*
 Salmacis, 76 *lemm.*; 76.1
 Saturnus, 50.1
 Sauromatę
 Sauromatas, 39.6
 Scylla, 119 *lemm.*; 119.1; 120 *lemm.*;
 120.1
 Simon(us)
 Simone, 65.1
 Simonem, 65 *lemm.*
 Sithonius
 Sithonia, 100.2; 114.1
 Spalatenis, 16 *lemm.*; 138 *lemm.*
 Spalatensem 17 *lemm.*
 Spalatinus
 Spalatinę, 30.5
 Spalatum
 Spalati, 1 *lemm.*
 Stephane, Stephano
 v. *Stephanus Protomartyr*
 Stephani, Stephanus
 v. *Stephanus Capogrosso*
 Stephanus Capogrosso
 Stephani Capogrosso, 21 *lemm.*
 Stephanus, 21.1
 Stephanus Protomartyr
 Protomartir, 61.2
 Stephane, 61.2
 Stephano Protomartyre, 61 *lemm.*
 Sybille
 Sybille, 103.1

- Tarquinius, 38.2
 Tempe, 42.5
 Thalia, 48.10
 Thebanus
 Thebane, 77 *lemm.*
 Thebe, 30.2
 Thebeus
 Thebe, 106.2
 Theseus, 122 *lemm.*; 123 *lemm.*
 Thesea, 122.1
 Thesei, 5.2
 Thomas
 Thoma, 36.4
 Thomam, 36 *lemm.*
 Titanes
 Titanas, 66 *lemm.*
 Titanius
 Titania, 66.1
 Tonans
 Tonanti, 136.1
 Traces, 39.6
 Tragurinus
 Tragurine, 7 *lemm.*
 Triphon Buchia
 Triphon, 5.5
 Triphonem Buchiam, 5 *lemm.*
 Turce
 Turcarum, 14 *lemm.*; 128.14
 Tygris, 14.1
 Tyndaride
 Tyndaridarum, 5.1
 Tyresias, 109 *lemm.*; 109.1
 Tyrius
 Tyrio, 126.3
 Tysbe, 72 *lemm.*; 72.1

 Veneti
 Venetis, 25.1
 Venetorum, 12 *lemm.*; 25 *lemm.*
 Venetum, 25.8; 29.3
 Venetus
 Veneti 24.13
 Venete, 23.4; 29 *lemm.*
 Vulcanus
 Vulcanum, 42.7

 Zephirus
 Zephiro, 31.3